

**IZBORNA KOMISIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA
U IZBORNOJ KOMISIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Na osnovu člana 14. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00) i člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 10/04) izdajem

**PRELIMINARNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU I
POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA
SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj:

Sarajevo, novembar 2005. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	2
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	3
3. OPIS REVIZIJE.....	4
3.1. Predmet revizije.....	4
3.2. Cilj revizije.....	4
3.3. Obim revizije.....	4
4. PRETHODNE REVIZIJE.....	4
5. ZAKONSKE OBA VEZE.....	4
6. NALAZ.....	5

1. UVOD

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2004. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata opštinskih izbora održanih u oktobru 2004. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka i članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka u periodu od 07.09. do 18.10.2005. godine.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Najznačajniji nalazi, do kojih smo došli u toku obavljanja revizije, ukazuju na to da je Socijaldemokratska partije Bosne i Hercegovine postupala suprotno sljedećim odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka:

- **član 5. stav 1.** - Ukupan iznos jednokratnog priloga pravnih i fizičkih lica ne smije da premaši osam prosječnih neto plata prema zvaničnim podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine u jednoj kalendarskoj godini i ne smije da se dodjeljuje više od jednom godišnje (detalje vidjeti na strani broj 6);
- **član 6.** - Ako ukupan iznos priloga jednog pravnog ili fizičkog lica premašuje 100 KM, ta uplata mora da se unese u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11 (detalje vidjeti na strani broj 6);
- **član 8. stav 1.** - Državni, entitetski i kantonalni organi, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, preduzeća koja su po svojoj djelatnosti isključivo neprofitna, vjerske zajednice, kao i privredna udruženja u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke partije (detalje vidjeti na strani broj 7);
- **član 11. stav 1.** - Političke stranke vode evidenciju o svojim prihodima i rashodima (detalje vidjeti na strani broj 8-11);
- **član 11. stav 2.** - Politička stranka podnosi poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom BiH (detalje vidjeti na strani broj 8);
- **član 11. stav 3.** - Do 31.03. naredne godine političke stranke podnose finansijski izvještaj u formi koju odobri Izborna komisija BiH. Ovaj izvještaj sadrži podatke utvrđene Izbornim zakonom. Izborna komisija BiH donosi propise za provođenje odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja (detalje vidjeti na strani broj 7);
- **član 12. stav 2.** - Podnosioci izvještaja obavještavaju Izbornu komisiju Bosne i Hercegovine o imenovanju ovlaštenog lica iz člana 12. stava 1. u roku od tri (3) dana od njegovog imenovanja i u slučaju bilo kakve promjene statusa tog lica dužni su u roku od tri (3) dana obavijestiti o toj promjeni (detalje vidjeti na strani broj 11).

Uočeni su sljedeći nedostaci:

- pojedini organizacioni dijelovi stranke koriste poslovne prostore bez plaćanja naknade (prostorije opštinskog organa uprave) a na osnovu odluka opštinskih organa uprave;
- isplate iz blagajne nisu adekvatno dokumentovane. Opštinski odbor SDP BiH Visoko je isplaćivao naknadu za čišćenje prostorija putem blagajne fizičkom licu sa kojim nema sklopljen ugovor o privremenim i povremenim poslovima, niti ugovor o radu. Regionalni odbor SDP BiH Banja Luka je vršio isplate na osnovu priznanica koje je sam sačinjavao npr. za gorivo i akontacije
- u finansijskim izvještajima prihodi nisu pravilno iskazani. Glavni odbor SDP BiH je iskazao prihode od članarina iako se radi o sredstvima iz budžeta. Prihode od imovine je iskazao manjim od stvarnih za iznos od dvije zakupnine iz 2003. godine iako je prihode knjižio u 2004. godini;
- evidentiranje poslovnih promjena nije vršeno na pravilan način. Nisu knjiženi izvodi deviznog računa u Raiffeisen banci iako je ostvaren značajan promet u 2004. godini. Glavni odbor SDP BiH nije pravilno evidentirao poslovne promjene. Troškovi, obaveze i izmirenje obaveze cesijom prema Domu Štampe Zenica nisu evidentirani u poslovnim knjigama, što za rezultat ima netačno iskazane obaveze prema Elkom-u Vitez na dan 31.12.2004. godine;
- opštinski odbori nisu postupali u skladu sa Odlukom Glavnog odbora SDP BiH o usmjeravanju i objedinjavanju finansijskih sredstava na jedinstvenom računu SDP.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je SDP BIH.

SDP BIH je registrovana 21.03.1990. godine na Višem sudu u Sarajevu pod brojem R-I- 1/90.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, ulica Alipašina 41.

Za zastupanje stranke ovlašteni su Zlatko Lagumdžija, predsjednik, i Svetožar Pudarić, generalni sekretar.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2004. godinu je Fikret Musić.

Organizacionu strukturu SDP -a čine:

- Glavni odbor
- 10 Kantonalnih odbora
- 6 Regionalnih odbora
- 3 Gradska odbora
- 104 Opštinska odbora

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije su godišnji finansijski izvještaj SDP BiH za 2004. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata lokalnih izbora 2004. godine i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Glavnog odbora SDP (godišnji finansijski izvještaj);
- Opštinskog odbora Bihać (godišnji finansijski izvještaj);
- Opštinskog odbora Gradačac (godišnji finansijski izvještaj);
- Opštinskog odbora Visoko (godišnji finansijski izvještaj);
- Opštinskog odbora Stari Grad Sarajevo (godišnji finansijski izvještaj);
- Opštinskog odbora Cazin (postizborni finansijski izvještaj); i
- Regionalnog odbora Banja Luka (postizborni finansijski izvještaj).

Cilj revizije je da revizoru omogući da izrazi mišljenje o tome da li je SDP BiH u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Obim revizije finansijskih izvještaja SDP BiH obuhvata utvrđivanje usklađenosti finansijskih transakcija političke stranke sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta, priloge fizičkih i pravnih lica, prihode od imovine i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE REVIZIJE

Revizija finansijskih izvještaja SDP BiH obavlja se prvi put pa je neophodno povećati obim revizijskih postupaka.

5. ZAKONSKE OBAVEZE

U skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka obaveze su SDP-a BiH:

- a) da sredstva za svoj rad pribavi u skladu sa zakonom (član 3. stav 1);
- b) da može imati u svom vlasništvu samo preduzeće koje se bavi kulturom ili izdavačkom djelatnošću (član 3. stav 2);
- c) da godišnji prihod od imovine stranke i prihod od preduzeća u vlasništvu stranke ne smije premašiti 20% iznosa ukupnog godišnjeg prihoda stranke. U roku od 30 dana nakon podnošenja finansijskog izvještaja u skladu sa članom 11., prihod koji prelazi navedenih 20%, stranka daje u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje se bave dobrotvornim radom (član 3. stav 4.);
- d) da ukupan iznos jednokratnog priloga pravnih i fizičkih lica ne smije premašiti osam (8) prosječnih neto plaća prema službenim podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine u jednoj kalendarskoj godini i da se ne smije dodjeljivati više od jednom godišnje (član 5. stav 1.);
- e) da prijavi pojedinačne priloge pravnih i fizičkih lica čiji ukupni iznos premašuje 100 KM (član 6.);
- f) da ne prima zabranjene priloge (član 8.);
- g) da Izornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnosi finansijske izvještaje (član 11. stav 1., stav 2., i stav 3.) na obrascima koje je odobrila IK BiH;

- h) da na vrijeme prijavi bilo kakvu promjenu statusa ovlaštene osobe koja je odgovorna za podnošenje izvještaja i vođenje knjiga (član 12. stav 2.);
- i) da, na zahtjev IK BiH, dostavi odgovore na pitanja u pisanom obliku (član 13. stav 1.);
- j) da, u slučaju potrebe za detaljnijim finansijskim pregledom, revizorima službe za reviziju omogući pristup prostorijama stranke (član 14. stav 7.);
- k) da dostave podatke o svojoj imovini (član 20.).

6. NALAZ

- a) **Na osnovu obavljene revizije u izabranim organizacionim dijelovima stranke, utvrdili smo da nije bilo kršenja odredbi člana 3. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

SDP BiH je ostvarila prihod po osnovu obračunate kamate na dionice Tuzlanske banke d.d. Tuzla za 2003. godinu u iznosu od 25,96 KM.

Ističemo da Socijaldemokratska stranka BiH na dan 31.12.2004. godine u svom vlasništvu ima šest (6) redovnih dionica Tuzlanske banke d.d. Tuzla, iako prema Zakonu o bankama politička stranka ili partija ne može biti dioničar banke.

- b) **Na osnovu obavljene revizije u izabranim organizacionim dijelovima stranke, utvrdili smo da je Socijaldemokratska partija BiH postupala u skladu sa odredbama člana 3. stav 2. Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Prema evidenciji Glavnog odbora stranke na kontu sudjelovanja je iskazan iznos od 1.000,00 KM, koja je prema izjavi knjigovođe SDP BiH uložio u knjigovodstveni biro ranijih godina. Po tom osnovu SDP BiH nije ostvarila prihode.

Ipak ističemo da prema odredbama člana 3. stav 2. politička stranka može u svom vlasništvu da ima samo preduzeća koja se bave djelatnošću vezanom za kulturu ili izdavačkom djelatnošću.

- c) **Stranka nije prekršila odredbe člana 3. stav 4. Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Socijaldemokratska partija BiH je iskazala na obrascu 3. prihode od imovine na nivou stranke (prihodi od izdavanja u zakup poslovnih prostorija) u iznosu od 677.872,23 KM za period od 01.01 do 31.12.2004. godine, što iznosi 16,30 % od ukupnog prihoda stranke. Prema Odluci o usmjeravanju i objedinjavanju finansijskih sredstava na jedinstvenom računu, odluka broj: 02-209-1/03 od 07.06.2003.godine, prihodi od zakupnina poslovnog i drugog prostora u vlasništvu SDP BiH se prikupljanju na jedinstveni transakcijski račun SDP BiH.

Kontrolom pomenutih prihoda utvrdili smo:

- da je Glavni odbor na obrascu 3.c iskazao prihode u iznosu od 605.265,24 KM, a ostvario 688.325,54 KM. Prema izjavi knjigovođe stanje je iskazano manjim od stvarnog jer je umanjeno za iznos dvije (2) zakupnine iz 2003. godine. Međutim, smatramo da je prihod trebao biti iskazan u ukupnom iznosu jer je ostvaren u 2004. godini.

- da iznos od 1.100,00 KM, koje je opštinski odbor Bihać naplatio po osnovu izdavanja u zakup poslovnih prostorija, nije iskazan na obrascu 3.c.

- Glavni odbor SDP BiH nije iskazao prihod od kamata na dionice u iznosu od 25,96 KM. Kamate su evidentirane na prihodima od kamata (obrazac 3 -ostali prihodi), a ne na prihodima od imovine (obrazac 3.c-prihodi od imovine).

Prema navedenom, Socijaldemokratska partija BiH je na nivou stranke ostvarila prihode od imovine u iznosu od 762.058,49 KM, što je 19,00 % u odnosu na ukupne prihode .

d) Na osnovu obavljene revizije u izabranim organizacionim dijelovima stranke, utvrdili smo da je SDP BiH prekršila odredbe člana 5. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema strukturi donacija iz inostranstva, koja je data na strani 11, SDP BiH je prekršila odredbe člana 5. Zakona o finansiranju političkih stranaka u ukupnom iznosu od 552.953,44 KM.

SDP BiH je primala priloge pravnih i fizičkih lica u zemlji čiji ukupan iznos ne premašuje osam (8) prosječnih neto plata (4.040,00 KM) prema zvaničnim podacima Agencije za statistiku BiH u 2004. godini. Napominjemo da je Opštinski odbor SDP BiH Bihać u svom izvještaju iskazao prilog «Pivovare» d.d. Bihać u ukupnom iznosu od 5.960,00 KM. Utvrdili smo da je «Pivovara» d.d. Bihać izvršila uplatu u iznosu od 3.960,00 KM, te da se razlika od 2.000,00 KM odnosi na uplatu donatora koji je želio da ostane anonimn.

e) Stranka je prekršila odredbe člana 6. Zakona o finansiranju političkih stranaka jer nije prijavila pojedinačne priloge fizičkih i pravnih lica čiji ukupan iznos premašuje 100,00 KM.

Glavni odbor SDP BiH u izvještaju nije iskazao prilog Derajić Svjetlane u iznosu od 100,00 KM. Sredstva su uplaćena na devizni račun SDP BiH i nisu evidentirana u knjigovodstvu.

Od ukupno iskazane članarine po osnovu odborničkog paušala za decembar 2004. godine (1.710,00 KM), opštinski odbor SDP BiH Stari Grad Sarajevo je na stavci članarina trebao iskazati samo iznos od 171,00 KM. Članom 4. Odluke o članarinama SDP BiH je propisano da članovi koji ostvaruju dodatne prihode po osnovu vršenja zastupničkih ili dr. funkcija (paušali, i sl.) u koja su izabrani na prijedlog SDP-a BiH, izdvajaju 10% ovih primanja za organizacioni dio SDP-a BiH.

Obzirom da je članom 3. stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka predviđeno da se članarinom smatraju redovni iznosi koje član uplaćuje u skladu sa odredbama statuta političke stranke, te da se uplate koje prelaze iznose navedene članarine smatraju priložima, smatramo da su uplate u ukupnom iznosu od 1.539,00 KM prilozi fizičkih lica, te da su trebali biti iskazni na obrascu 3.a (prilozi fizičkih lica).

Pregled uplata odbornika za mjesec decembar:

Red. br	Ime i prezime	Br.nota rn.	Iznos paušala	10% čl.4	Razlika Prilog fiz.lica
1.	Aida Karačić	01/04	285,00	28,50	256,50
2.	Amer Osmanagić	02/04	285,00	28,50	256,50
3.	Azra Torlak	03/04	285,00	28,50	256,50
4.	Husein Čengić	04/04	285,00	28,50	256,50
5.	Tatjana Ljujić-Mijatović	05/04	285,00	28,50	256,50
6.	Haris Burina	06/04	285,00	28,50	256,50
	Ukupno:		1.710,00	171,00	1.539,00

f) Na osnovu obavljene revizije u izabranim organizacionim dijelovima stranke, smatramo da Socijaldemokratska partija BiH nije postupala u skladu odredbama člana 8. Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno da je primala zabranjene priloge.

Pojedini opštinski odbori Socijaldemokratske partije Bosne i Hercegovine su koristili poslovne prostorije oštinskih organa uprave bez naknade.

Utvdili smo da su sljedeći opštinski odbori, čiji su finansijski izvještaji bili predmet revizije, koristili besplatno poslovne prostorije opština:

- opštinski odbor SDP BiH Stari Grad Sarajevo je na osnovu odluke opštine Stari Grad Sarajevo besplatno koristio poslovne prostorije opštine, o čemu nam je data Izjava.

- opštinski odbor SDP BiH Gradačac na osnovu ugovora o besplatnom korištenju poslovnih prostorija opštine iz 2002. i 2003. godine. Obzirom da navedeni ugovori ne obuhvataju period koji je predmet revizije opštinski odbor SDP BiH Gradačac je dao izjavu u kojoj se navodi da se odredbe ugovora odnose i na naredni period.

- opštinski odbor SDP BiH Visoko je dostavio izjavu iz koje ne možemo utvrditi u čijem su vlasništvu poslovne prostorije koje koristi za svoj rad. U izjavi je navedeno da opštinski odbor SDP BiH Visoko uživa 70m² poslovnog prostora koji je koristio prijeratni SK BiH. Također je navedeno da je pomenuti prostor dodjeljen ranije RTV Visoko kao i da koriste zajedničke prostorije sa RTV Visoko, grijanje, el.energiju i komunalne usluge. Po navodima izjave predmetni prostor je vraćen SDP BiH i u njegovu adaptaciju je uloženo 8.000,00 KM.

Tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja Socijaldemokratska partija BiH je dostavila dokumentaciju o vlasništvu nad nekretninama prema kojoj opštinski odbor SDP BiH Visoko u svom vlasništvu nema nekretnina. Prema dopisu opštine Visoko sve političke stranke na području opštine Visoko ne plaćaju naknadu za korištenje poslovnih prostorija koje su u vlasništvu iste.

Ističemo da opštinski odbor Cazin ne plaća zakupninu za poslovne prostorije, ali da je u toku spor oko plaćanja obaveza po osnovu zakupnina od 2002. godine do danas. Iz tog razloga smatramo da će obaveze po osnovu zakupnine biti izmirene u narednom periodu, te da nije bilo kršenja odredbi člana 8. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu indicija da pojedini organizacioni dijelovi SDP BiH ne plaćaju zakupnine za poslovne prostorije i koriste poslovne prostorije opštinskih organa uprave bez naknade, tražili smo od Glavnog odbora SDP-a BiH da obezbijedi dokumentaciju vezanu za plaćanje zakupnina za sve organizacione dijelove stranke i istu dostavi Službi za reviziju finansijskog poslovanja u IK BiH.

Glavni odbor je dostavio podatke za osamdesetdva (82) organizaciona dijela stranke, od čega sedam (7) ne plaća zakupninu za poslovne prostorije. Navodimo da opštinski odbor SDP BiH Novi Grad Sarajevo, na osnovu protokola parlamentarnih stranaka u Skupštini opštine, besplatno koristi prostorije opštine Novi Grad, ukupne površine 117,30 m². Također, opštinski odbori SDP BiH Ilidža, Novo Sarajevo i Kakanj koriste poslovne prostorije opština bez naknade.

Opština Goražde je Odlukom iz 2003. godine odredila mjesečnu participaciju u iznosu od 150,00 KM za rješavanje pitanja sjedišta političkih stranaka koje participiraju u opštinskoj vlasti. Po tom osnovu Socijaldemokratska partija BiH je u 2004. godini ostvarila prihode u iznosu od 1.200,00 KM, i iskazani su na obrascu 3.f opštinskog odbora SDP BiH Goražde.

g) Stranka je prekršila član 11. stav 1., stav 2. i stav 3. Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Godišnji finansijski izvještaj je dostavljen dana 15.04.2005.godine, a dopune izvještaja su dostavljene dana 11.10.2005. godine. Socijaldemokratska partija BiH je dostavila finansijski izvještaj za period izborne kampanje (postizborni finansijski izvještaj) dana 15.04.2005. godine, i dopune izvještaja dana 02.11.2005. godine.
- Glavni odbor SDP BiH je poslovao putem pet (5) transakcijskih računa, uključujući transakcijski račun Foruma žena SDP BiH. Forum mladih SDP BiH je svoje poslovanje obavljao preko posebnog transakcijskog računa. Podaci o transakcijskim računima su objelodanjeni na obrascu 1-1.
- Često je vršen prenos sredstava između transakcijskih računa Glavnog odbora SDP BiH u vidu pozajmica. Prenos sredstava nije pravilno knjigovodstveno evidentiran. Obzirom da je u okviru glavne knjige Glavnog odbora SDP BiH vršeno knjiženje poslovnih promjena i Foruma mladih SDP BiH i Foruma žena SDP BiH, prenos sredstava između transakcijskih računa nije mogao biti knjigovodstveno evidentiran kao potraživanja i obaveze po osnovu pozajmica, već putem prelaznog računa.
- Opštinski odbor Visoko je na obrascu 2. iskazao početno stanje u iznosu od 13,53 KM dok je početno stanje na izvodu transakcijskog računa 28,28 KM.
- SDP BiH na obrascu 1-1- Teritorijalna struktura političke stranke, nije prikazala devizni račun, iako ima otvoren devizni račun u Raiffeisen banci. Politička stranka promet preko deviznog računa nije evidentirala u knjigovodstvu iako je imala promet tokom 2004. godine. Iz tog razloga ni stanje deviznog računa na dan 31.12.2004. godine ne odgovara knjigovodstvenoj evidenciji Glavnog odbora SDP BiH. Glavni odbor SDP BiH je u poslovnim knjigama iskazao stanje na dan 31.12.2004. godine u iznosu od 1.869,26 KM, i odgovara početnom stanju u knjigama na dan 01.01.2004. godine. Prema izvodima deviznog računa u Raiffeisen banci SDP BiH u različitim valutama na dan 31.12.2004. godine ima 4.886,84 KM (po srednjem kursu Raiffeisen banke koji je važio na dan 31.12.2004.g.).

- Uvidom u izvode deviznog računa utvrdili smo da je dana 13.01.2004. godine naplaćeno od Socialistisk Folkepartis Ungdom 7.964,00 EUR-a. Ista sredstva umanjena za troškove provizije (7.932,17 EUR-a) su dana 28.01.2004. godine uplaćena na devizni račun Gradskog pozorišta Ruma, za projekat Teror nad djecom. Na zahtjev Službe za reviziju finansijskog poslovanja u IK BiH, SDP BiH je dostavila dokumentaciju iz koje se vidi da su sredstva greškom uplaćena na devizni račun SDP BiH i da su na zahtjev donatora proslijedena Gradskom pozorištu Ruma. Smatramo da je Glavni odbor SDP BiH navedene transakcije trebao evidentirati u poslovnim knjigama.
- Prihodi od donacija iz inostranstva su evidentirani prilikom prenosa sredstava sa deviznog računa na transakcijske račune SDP BiH. Provizije koje je banka obračunavala i skidala sa deviznog računa nisu knjižene niti je stvarni iznos priliva sredstava na račun iskazan kao prihod. Prihod je knjigovodstveno evidentiran kao prihod zavisno od transakcijskog računa na koji su sredstva uplaćena sa deviznog računa. Tako je npr. uplata Laburista knjižena na prihod iz budžeta jer su sredstva sa deviznog računa SDP BiH uplaćena na transakcijski račun za budžetska sredstva. Prenosa sredstava sa budžetskog računa na redovan račun u poslovnim knjigama je knjigovodstveno evidentirano na sljedeći način: prihodi od donacija i storno prihodi iz budžeta.
Obzirom na činjenicu da nije izvršen prenos svih sredstava (koja su fizička i pravna lica SDP-u BiH uplatila u vidu priloga na devizni račun) sa deviznog na redovni račun, prilozi fizičkih lica (Robert Stiftung i Derajić Svjetlana) u ukupnom iznosu od 270,00 KM nisu knjigovodstveno evidentirani u poslovnim knjigama.

Sugerišemo političkoj stranci da poslovne promjene proistekle iz poslovanja putem deviznog računa knjigovodstveno evidentira u poslovnim knjigama u momentu nastanka poslovne promjene, kao i da se prihodi knjiže na odgovarajuća konta predviđena u kontnom planu. Prenos sredstava sa računa u političkoj stranci (npr. račun Glavnog odbora) treba evidentirati putem prelaznog računa.

- Organizacioni dijelovi stranke blagajničko poslovanje vode na različit način. Pojedini odbori blagajničke izvještaje sačinjavaju dnevno a pojedini mjesečno. Isplate putem blagajne nisu vršene na osnovu ispravne dokumentacije. Opštinski odbor SDP BiH Visoko je vršio isplate za čišćenje prostorija fizičkom licu koje nije u radnom odnosu i sa kojim nema sklopljen ugovor o radu. Dana 16.08.2004. godine izvršena je isplata računa SZR“Office-Servis“ Visoko na iznos od 70,00 KM. Uz blagajnički nalog je priložen račun bez naziva robe, cijene i iznosa. Ističemo da je vršena i isplata toplog obroka licu koje nije u radnom odnosu u opštinskom odboru SDP BiH Visoko. Opštinski odbor SDP BiH Bihac je blagajničke izvještaje sačinjavao mjesečno. Sredstva su podizana sa transakcijskog računa u toku godine a uplate u blagajnu nisu evidentirane dnevno, već u zbirnom iznosu po obračunima. Iz tog razloga nije moguće pratiti tok novca i utvrditi saldo blagajne na određeni dan. Regionalni odbor SDP BiH Banja Luka blagajničke izvještaje sačinjavao dnevno. Nalozi uplate i isplate nisu numerisani. Uz naloge za isplatu su priložene priznanice koje je izdavao regionalni odbor SDP BiH. Na taj način su izvršili isplate sredstava opštinskom odboru SDP BiH Prnjavor (pomoć za rad) i isplate akontacija. Smatramo da je regionalni odbor za isplate iz blagajne trebao koristiti naloge isplate koji se uobičajeno koriste u blagajničkom poslovanju.

Na osnovu uočenih nedostataka sugerišemo Socijaldemokratskoj partiji BiH da definiše postupke i procedure internih kontrola vezanih za proces trošenja finansijskih sredstava.

Predlažemo SDP BiH da ustroji upravljanje gotovinom putem blagajne i uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge (nalog uplate i nalog isplate; dokumenta na osnovu kojih se vrše isplate putem blagajne). Poslovanje blagajne treba urediti tako da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma.

- Prema knjigovodstvenoj evidenciji Glavni odbor SDP BiH je ostvario prihode od članarina u iznosu od 20.386,00 KM. Glavni odbor SDP BiH, na osnovu Odluke o članarinama, je dio budžetskih sredstava zadržavao na ime članarina opštinskih odbora. U godišnjem finansijskom izvještaju za 2004. godinu ukupno je iskazana članarina na nivou stranke u iznosu od 202.970,25 KM, pa se može zaključiti da su prihodi od članarine prikazani većim nego što stvarno jesu. Na obrascu 3.f su iskazane i uplate odborničkog paušala mada se radi o uplatama članarine, i ista su trebala biti iskazana na obrascu 3. stavka: članarine. Uplatu sredstava po ovom osnovu je izvršila opština Cazin shodno Odluci o članarinama SDP BiH. Opštinski odbor SDP BiH Gradačac je evidentirao uplate članarina od odborničkog paušala. Članarine su uplaćene na transakcijski račun opštinskog odbora u zbirnom iznosu, i nije vođena evidencija o pojedinačnim uplatama odbornika. Na isti način su radili opštinski odbori SDP BiH Stari Grad Sarajevo i Visoko.

Smatramo da opštinski odbori trebaju voditi evidenciju o članovima stranke koji izvršavaju obaveze predviđene Statutom političke stranke i odlukom Glavnog odbora o uplati članarina.

- Prema izjavi ovlaštenog lica za finansijske izvještaje sva budžetska sredstva su uplaćivana na transakcijski račun Glavnog odbora SDP-a BiH (budžetski račun) posebno otvoren u tu svrhu. Taj transakcijski račun je služio kao prelazni račun, na koji sredstva liježu i dalje se usmjeravaju na transakcijske račune: opštinskih odbora, Glavnog odbora SDP BiH - sredstva za plate i Glavnog odbora SDP BiH - sredstva za Fond solidarnosti. SDP BiH je iskazala podatke o budžetskim sredstvima na obrascu 3.f. na nivou političke stranke. Podaci koji su iskazani na obrascu 3.f., koji je politička stranka dostavila u toku obavljanja revizije, ne odgovaraju podacima o uplatama iz budžeta koje su dostavile opštine i kantoni. Takođe smo utvrdili da pojedini opštinski odbori nisu postupili u skladu sa Odlukom Glavnog odbora SDP BiH o usmjeravanju i objedinjavanju finansijskih sredstava na jedinstvenom računu SDP BiH.

Smatramo da Glavni odbor i niži organizacioni dijelovi političke stranke trebaju da vode evidenciju o uplatama iz budžeta, kao i da u svojoj dokumentaciji imaju priložene odluke (opština, kantona, entiteta ili države) o raspodjeli budžetskih sredstava. Posebno ističemo da obrazac 3.f. političke stranke popunjavaju na nivou političke stranke.

- Tokom 2004. godine (dana 23.03.2004.g.) izvršena je prodaja jedne (1) prioritetne dionice, i ostvaren prihod od 110,00 KM, mada je u knjigovodstvenoj evidenciji iskazan prihod od prodaje u iznosu od 59,83 KM. Razlika je proistekla iz troškova prodaje i provizije koja nije knjižena već umanjena od ukupnog iznosa prodate dionice.
- Obrasci troškova 4-1; 4-2 i 4-3 nisu popunjeni u skladu sa čl. 20, 21 i 22. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 5. Pravilnika o finansijskim izvještajima subjekata koji učestvuju na izborima. Prema Pravilnicima troškovi su trebali biti

iskazani pojedinačno po dobavljačima, ali je politička stranka zbog obimnosti većinu troškova iskazivala zbirno po kontima. Pojedinačne nepravilnosti slijede:

1. Opštinski odbor SDP BiH Stari Grad Sarajevo je na obrascu 4-1 iskazao troškove za dnevnu štampu- novine, troškove ugostiteljskih usluga, troškove kancelarijskog materijala što nije u skladu sa članom 20. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka. Iskazano je da je od dobavljača Svjetlost komerc nabavljeno 3.746,34 KM kancelarijskog materijala, iako su troškovi za kancelarijski materijal (podaci iz poslovnih knjiga) iznosili 1.742,32 KM. Prema kartici troškova kancelarijskog materijala dobavljači za kancelarijski materijal pored Svjetlost komerca su: Veling, Drime, Julen komerc, Informator. Na istom obrascu su navedeni troškovi u iznosu od 500,00 KM. Prema kartici dobavljača "Centar za promociju civilnog društva utvrdili smo da je isti račun 2 puta knjižen i plaćen. Stvarni trošak je 250,00 KM.

Na obrascu 4-3 iskazani su troškovi prevoza (dobavljač Centrotrans) u iznosu od 800,00 KM. Utvrdili smo da je trošak nastao po osnovu računa u iznosu od 700,00 KM. Razlika od 100,00 KM se odnosi na refundaciju Kantonalnom odboru Sarajevo za prevoz Forumu žena. Smatramo da je navedena uplata trebala biti evidentirana kao trošak-pomoć Forumu žena. Opštinski odbor nema račun na osnovu koga bi knjižio troškove prevoza, osim činjenice da je sa transakcijskog računa izvršio prenos sredstava kantonalnom odboru SDP BiH Sarajevo.

2. Regionalni odbor SDP BiH Banja Luka je na obrascu 4-2 iskazao troškove u iznosu od 150,00 KM, dobavljač Radio Knežev- Skender Vakuf za oglašavanje. Račun je knjižen u poslovnim knjigama na kontu troškovi reklame i propagande ali nam isti nije dat na uvid. Na obrascu 4-1 iskazani su troškovi za gorivo u iznosu od 1.046,00 KM, a za dobavljača Krajina petrol. Obzirom da su umjesto računa za gorivo kao osnova za isplatu korištene priznanice nismo mogli utvrditi da li su pojedinačni računi za gorivo izdati od strane Krajina petrola, ili je nabavka vršena od raznih dobavljača.

3. Glavni odbor SDP BiH nije iskazao na obrascima 4-2 (troškovi propagande): troškove nastale po osnovu štampanja plakata (Dom štampe Zenica) u iznosu od 6.531,00 KM, i troškove u iznosu od 5.321,50 KM (Pink BiH). Avansne uplate prema NIGP Dnevne nezavisne novine u iznosu od 12.000,00 KM u finansijskom izvještaju su iskazane kao trošak, iako troškovi nisu evidentirani. Iskazani su manji troškovi za 746,46 KM od stvarnih troškova za dobavljača NTV Hayat i 371,25 KM za dobavljača RTRS Banja Luka.

Uvidom u dokumentaciju SDP BiH utvrdili smo da troškovi članarine Forumu mladih SDP BiH u IUSY-u (Međunarodna organizacija socijaldemokratske omladine) nisu pravilno iskazani. Na obrascu 4-3 iskazani su troškovi u iznosu od 587,19 KM, dok su troškovi u poslovnim knjigama po osnovu članarine IUSY –u iskazani u ukupnom iznosu od 1.076,59 KM.

Također, na istom obrascu su iskazani troškovi akontacija u iznosu od 1.300,00 KM. Smatramo da se akontacija ne može smatrati troškom, te da nije trebala biti iskazana na obrascima troškova.

- Socijaldemokratska partija BiH je u 2004. godini primila donacije od pravnih lica iz inostranstva u ukupnom iznosu od 569.113,44 KM. Donacije su u finansijskom izvještaju iskazane na obrascu 3, stavka ostali prihodi. Prema članu 14. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, prilozi pravnih lica se iskazuju na obrascu 3-b.

U tabeli su dati podaci o sredstvima iz donacija koja je SDP BiH primila u 2004. godini:

Izraženo u KM

Red. br.	Donator	Glavni odbor SDP BiH	Forum mladih SDP BiH	Forum žena SDP BiH	UKUPNO
1.	Laburistička partija - Velika Britanija	446.374,74	5.457,16		451.831,90
2.	SFU - Frit forum - Kraljevina Danska		37.132,06		37.132,06
3.	Socijaldemokrati-Stokholm city-Švedska	42.644,90		27.764,55	70.409,45
4.	DSU- Danski socijaldemokrati-Danska		9.740,03		9.740,03
	UKUPNO	489.019,64	52.329,25	27.764,55	569.113,44

Laburistička partija Velike Britanije je donatorska sredstva doznačila u svrhu pružanja finansijske podrške za kampanju na lokalnim izborima 2004.godine. Prema dopisu Laburista, sredstva u iznosu od 5.457,16 KM su namjenjena za omladinski časopis i usmjerena deviznog računa na transakcijski račun Foruma mladih SDP BiH.

Forum mladih SDP BiH je članica mreže Dijalog, koju čine Liga mladih socijaldemokrata Vojvodine, Frit forum Danska i Forum mladih SDP BiH. Mreža Dijalog realizuje projekat izdavanja magazina Dijalog, čiji je cilj da informiše mlade o političkoj i socijalnoj situaciji u regionu i da kreira zajedničku platformu za dijalog mladih. Donatorska sredstva su doznačena u gore navedenom iznosu za pet (5) izdanja časopisa Dijalog.

Socijaldemokrati-Stokholm city su sredstva donirali za projekat usmjeren za razvoj demokratije, organizacije i rješavanja problema poput generacijskih razlika i jednakosti polova. Podrška je usmjerena na poboljšanje organizacionih sposobnosti političke stranke, u cilju unapređenja različitih interesnih grupa unutar SDP BiH, kao što su mladi, žene itd.

- Socijaldemokratska partija BiH je u 2004. godini koristila sredstva iz kredita kod Vakufske banke. Obaveze su izmirivane kompenzacijama. Kompenzacije nisu sprovedene putem transakcijskog računa, već su evidentirane u knjigovodstvu Glavnog odbora SDP BiH. Smatramo da je Glavni odbor SDP BiH plaćanje putem kompenzacija trebao provesti preko transakcijskog računa što je uobičajeno u poslovanju. Dana 29.11.2004. godine Vakufska banka je odobrila SDP-u BiH novi kratkoročni kredit na iznos od 100.000,00 KM. Obaveze SDP BiH po osnovu kratkoročnog kredita kod Vakufske banke na dan 31.12.2004. godine iznose 88.895,92 KM, i iskazane su na obrascu 5.

Obaveze prema Elkom-u Vitez nisu pravilno iskazane, odnosno iskazana je pretplata u iznosu od 2.531,00 KM, dok obaveza iznosi 4.000,00 KM.

Prema poslovnim knjigama Glavni odbor SDP BiH ima obavezu za budžetska sredstva u iznosu od 31.500,00 KM, a radi se o sredstvima koja je SDP BiH obavezan vratiti na budžetski

račun. SDP BiH je tokom godine često vršio pozajmljivanje novčanih sredstava sa budžetskog i računa otvorenog za kampanju na redovan račun, npr. za isplatu plata i ista vraćao u određenom roku. Kao što smo već spomenuli, evidentiranje prenosa sredstava u poslovnim knjigama nije vršeno na pravilan način. Obzirom da se radi o sredstvima SDP BiH smatramo da ne postoji obaveza za budžetska sredstva te da nije trebala biti knjižena u poslovnim knjigama. Ističemo da SDP BiH na obrascu 5. nije iskazala pomenutu obavezu, te da nije postupila suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da opštinski odbori trebaju voditi evidenciju o članovima stranke koji izvršavaju obaveze predviđene Statutom političke stranke i odlukom Glavnog odbora o uplati članarina.

- h) Smatramo da SDP BiH nije postupila u skladu sa odredbama člana 12. stav 2. Zakona o finansiranju političkih stranaka jer nije obavijestila Izbornu komisiju BiH o imenovanju ovlaštenog lica za podnošenje izvještaja, vođenje knjiga i koje je ovlašteno da kontaktira sa Izbornom komisijom BiH.**

U periodu za koji smo izvršili reviziju finansijskih izvještaja osoba ovlaštena za finansijske izvještaje je bio Fikret Musić. Iz razgovora smo saznali da je tokom avgusta 2005. godine na funkciju ovlaštenog lica za finansijske izvještaje imenovan Ferid Buljubašić, sa kojim smo saradivali tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Predlažemo SDP BiH da postupi u skladu sa odredbama člana 12. stav 2. Zakona o finansiranju političkih stranaka, tj. da obavijesti Izbornu komisiju BiH o promjeni ovlaštenog lica za podnošenje izvještaja.

- i) SDP BiH je postupila u skladu sa članom 13. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Osoba ovlaštena za finansijske izvještaje je izrazila visok stepen spremnosti na saradnju sa Službom za reviziju finansijskog poslovanja u IK BiH i na uvid nam je dostavila svu traženu dokumentaciju koju je bila u mogućnosti da obezbijedi.

- j) Socijaldemokratska partija Bosne i Hercegovine je postupila u skladu sa članom 14. tačka 7. Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Reviziju smo obavili u prostorijama Glavnog odbora SDP BiH u Sarajevu, u trajanju od 8 radnih dana (u periodu od 07.09. do 18.10.2005. godine). Opštinski odbori i regionalni odbor su bili dužni da traženu dokumentaciju dostave u prostorije Glavnog odbora stranke.

- f) Stranka je postupila u skladu sa članom 20. Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno dostavila je popis imovine dana 10.06.2005. godine.**

Politička stranka u popisu koji je dostavljen Izornoj komisiji BiH nije objelodanila da posjeduje imovinu, tj. vlasništvo nad dionicama kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla.

Sugerišemo Socijaldemokratskoj partiji BiH da ažurira evidencije osnovnih sredstava (analitiku), te da izvrši knjiženje osnovnih sredstava ili imovine koja nije knjigovodstveno evidentirana u poslovne knjige.

Ističemo da smo tokom obavljanja revizije imali dobru i korektnu saradnju sa osobom ovlaštenom za finansijske izvještaje i zaposlenim u službi za računovodstvo Glavnog odbora SDP BiH.

Sanja Čabrilo, revizor
Voljenka Bašić, pomoćnik revizora

Sanja Čabrilo
Voljenka Bašić